Syre https://tidningensyre.se/2025/14-april-2025/98-procent-av-kommunerna-fjaderfria-i-pask-dessa-ar-inte-med/

Aurora återupplivar stämning mot svenska staten

Klimatföreningen Aurora fick nyligen underkänt i Högsta domstolen på sin stämning mot svenska staten. Men nu gör de ett nytt försök, genom att begära att målet ska få drivas av Aurora som förening istället för som en grupptalan.

Madeleine Johansson Fler artiklar av skribenten

När Högsta domstolen i februari beslutade att Auroras stämningsansökan mot svenska staten inte kunde avgöras i domstol så berodde det delvis på att stämningen gjorts i form av en så kallad grupptalan, det vill säga att ett antal privatpersoner står bakom.

”Enskilda har bara rätt till domstolsprövning om statens underlåtenhet har medfört tillräckligt överhängande och säkra effekter på deras individuella rättigheter”, skrev HD då. Men samtidigt öppnade domstolen för att liknande stämningar kan tas upp, om det görs av en förening som uppfyller vissa krav.

Bland annat har redan Europadomstolen dömt till fördel för en förening bestående av schweiziska pensionärskvinnor, Klimaseniorinnen.

Detta inspireras nu Aurora av, och i dag begär föreningen att de ska få ta över talan från de 300 ungdomar som stämde staten första gången.

– Domen i Europadomstolen kom under 2024, ett och ett halvt år efter att vi lämnat in vår stämningsansökan. I den domen fick en förening av schweiziska kvinnor driva en klimatprocess, medan de enskilda schweiziska kvinnorna inte fick göra det. Det är alltså först nu som vi sett att det finns en regel som säger att en förening kan driva en sådan här process, men att det är mycket svårare för enskilda, säger Ida Edling, talesperson för Aurora.

Begäran görs i Nacka tingsrätt, där processen startade och ännu inte är avslutad. Om tingsrätten skulle bedöma att det hela inte är möjligt, så kommer Aurora att stämma staten på nytt. Men Ida Edling är hoppfull.

– Eftersom frågan är komplex så behöver människor kunna gå samman för att möta den, enligt Europadomstolen. Genom att agera som en förening så kan vi tillsammans hålla staten ansvariga för att den förvärrar klimatkrisen olagligt mycket.

Och att det i detta fall handlar om ungdomar och inte äldre kvinnor som i Schweiz ser Ida Edling ingen nackdel med.

– Jag tror att chanserna är goda att vinna. Vetenskapen är tydlig med att unga kommer att vara mer utsatta för klimatförändringarna. Äldre generationer har exploaterat naturen på ett sätt som vi i den yngre generationen kommer behöva hantera i framtiden. Det finns en orättvisa mellan generationerna, inte bara i att hantera de direkta klimatförändringarna utan också i att vi får större bördor när vi behöver göra stora förändringar i samhället.

Hon ser den juridiska vägen som ett viktigt verktyg för att pressa politiker till att ta större ansvar.

– Vetenskapen är tydlig. En rättvis och hållbar värld är möjlig. Men bara om resursstarka och högutsläppande makthavare som Sverige agerar omedelbart och ställer om det ekonomiska systemet i grunden. Just nu gör staten tvärt om och vi har så orättvist höga utsläpp att det är olagligt. Men vi kommer fortsätta att pressa dem till att ta sitt juridiska ansvar att skydda människor och ekosystem nu och i framtiden.

Läs även:

HD stoppar Auroras klimatmål: ”Stressar”